

KRITIKA

Hrbtna stran banalnosti

ODER

Tena Štivičič:
Kresnice

Režija **Nina Rajić Kranjac**
Mestno gledališče ljubljansko

✚ Rok Bozovičar

Letališče je, prosto po francoskem antropologu Marcu Augéju, nekraj – sem spadajo zgradbe in poti, ki so nujne za pospešeno kroženje ljudi in blaga. V Kresnicah **Tene Štivičič** je (ne)kraj prehoda in obetov spremembe, ideala svobodnega gibanja in zbliževanja sveta postavljen na glavo. Mesto tranzicijskega vrveža postane statična točka zastoja, ki le dokazuje, da je prehodnost navsezadnje selektivna, odprtost in svoboda navidezni, možnosti za spremembe nič kaj obetavne, svet pa je razprt med skrajnosti.

Kresnice to začepjeno letališko sedanjost napolnjujejo z množico oseb, ki v naključnih srečanjih razkrivajo razloge svojega potovanja. Četudi so namenjene na različne destinacije, sta jim skupna življenjsko nezadovoljstvo (posledica osamljenosti, odvisnosti, izkoriščanja) in vera v fiktivni izhod, utopični pobeg (Barbados, Amerika, Is-tra). Kar je, tako kot srečanje z drugim v zamrznjenem trenutku čakanja, le beg pred soočenjem s samim seboj.

Kaj se torej zgodi, ko so migracijski tokovi prekinjeni in meje vzpostavljene? Pravzaprav kup banalnih situacij: nekdanja ljubimca se ponovno srečata, ekonomska migrantka iz Rusije si deli sendvič s starejšim gospodom, zdravljena alkoholika nihata med abstinenčno krizo in krizo njunega razmerja ... Uprizoritev v režiji **Nine Rajić Kranjac** in dramaturgiji **Petre Pogorevc** bere Kresnice kot ekspozicijo v kontekstu današnjega časa in v pos-

tdramski maniri – besedilo razstavi, ga distancirano komentira, mu dodaja prizore, možne biografije oseb, vizi-je preteklosti in prihodnosti. Uprizar-ja ne le dramsko besedilo uveljavlje-ne hrvaške dramatičarke, temveč tu-di tisto, česar ni v njem; tisto, kar za-molči ali mu zaradi časovno-kontek-stualne distance niti ni znano, enako-vredno vstopa v ustvarjalni dialog. Ob tem pa uprizoritev besedilu vses-kozi ostaja zvesta na način, da še po-glajlja njegove zastavke.

Trinajstčlanska igralska zasedba upri-zarja sliko odtujenosti in nezmožnosti komunikacije – govorijo drug mimo drugega in prek drugega, se prekinja-jo, prehitujejo in ne poslušajo. Hkrati pa njihova potujitvena igra razpira odnos obstoječega in želenega, vidne-ga in potlačenega ter aktualnega (mi-gracije, prostitucija, evtanazija, so-vražni govor). Intenzivnost njihove odrske prisotnosti preveva tako neme kolektivne premike kot individualne medigre: viharno našpičene (**Jožica Avbelj**), sproščeno humorne (**Lena Hri-**

bar), osorno prizadete (**Jana Zupan-čič**), a skupaj s povezovalsko navdah-njenostjo (**Jernej Gašperin**) tudi nežno ljubkovalne. Najmočnejše pa učinkuje v sklepnem ganljivem prepletu odveč-nosti in navezanosti na iztekajoče se življenje (**Primož Pirnat**).

Razplatenost odrske poetike **Nine Rajić Kranjac** – tako v dovršenih sli-kah minevanja in slovesa kot energij-sko nabitih razkrojih vzpostavljenega sveta – odpira poseben način proizvo-dnje in logike, ki razgalja hrbtno stran površinske banalnosti. V nasprotju z besedilom, ki svet na koncu stabilizira in vrne v »naravno« kroženje, premo-re drznost prekinitve, v kateri ne tiči nič šokantnega ali revolucionarnega, temveč preprosto dejstvo potrebe po bližini. Gre v takem gledališču še ved-no za (ne)kraj, kjer ljudje ostajajo od-tujeni anonimneži, ali morda bolj za upočasnjevanje in podaljševanje trenutkov, v katerih se vendarle približa-jo drug drugemu? x

Trinajstčlanska igralska zasedba uprizarja sliko odtujenosti in nezmožnosti komunikacije – govorijo drug mimo drugega in prek drugega, se prekinjajo, prehitujejo in ne poslušajo. ✚ Peter Giodani